

Kokemäen Tytöt ja Pojat

- kertomuksia matkan varrelta - Lyhtypylvään tarina

Toimintavuosiensa aikana yhdistys on osallistunut omalla tavallaan moniin paikallisiin tapahtumiin ja ajankohtaisiin projekteihin. Yhdistyksen arkistot paljastavat muun muassa, että vuonna 1996 hankittiin lyhtypylväs. Hankinta liittyi Tulkkilan Yö-tapahtumaan ja rantabulevardiin.

Vuoden 1994 kesäkuussa järjestettiin ensimmäinen Tulkkilan Yö-tapahtuma. Silloin Tulkkilantie toimi markkinakatuna, Vanhan Yhteiskoulun rannassa oli konserttialue ja Museosil-
lan pielessä tanssilava. Idea järjestelyihin oli saatu Helsingin Taiteiden Yöstä. Uusi tapahtumakonsepti löi itsensä läpi jo ensimmäisellä kerralla. Muutos markkinahenkiseen Kesä-Henrikkiin verrattuna oli niin mieluinen, että Kokemäen Tytöt ja Pojatkin miettivät vuosikokouksessaan (1994) elokuisen tapaamisajankohdan siirtämistä kesäkuulle, juhannuksen alle. Vuosikokouspöytäkirjaan merkitty yhteinen päätös kuitenkin oli, ettei tapahtuma-ajankohtaa siirretä. Lehtihaastattelussa puheenjohtaja Jukka Laakio kuitenkin teki tiettäväksi, että ”Tytöt ja Pojat haluavat tulevaisuudessa tulla vahvemmin mukaan Tulkkilan Yöhön”. Miten se tapahtuisi, sen aika näyttäisi.

Uudistuksia

Paikkakunnalla into uudistetun tapahtuman järjestämiseen oli korkealla ja vuoden 1995 Tulkkilan tapahtumaan tehtiin merkittäviä muutoksia. Muun muassa Tulkkilan Yö ja Henrikin markkinat yhdistettiin yhdeksi tapahtumaksi ja jokirantaan ehdotettiin rakennettavaksi kävelykatu, rantabulevardi, josta jo vuosikaudet oli puhuttu. Tavoitteena oli elävöittää jokirantaa ja helpottaa yleisön liikkumista tapahtumapisteestä toiseen. Tulkkilan Yön tapahtumapäiväksi sovittiin 17.6.1995 ja se oli myös takarajana uudistusten toteuttamiselle.

Uutta tapahtumaa suunniteltiin jo kevättalven aikana ja sen ohjelmaan ja valmisteluihin panostettiin runsaasti. Siitä työstä päävastuun kantoi Tulkkilan Yön toimikunta. Pienestä tapahtumasta ei ollut kyse, sillä maaliskuussa 1995 järjestäjät arvioivat tapahtumaan saapuvan jopa 20 000 henkeä.

Rantabulevardi on saatava

Jo kesäkuun lopussa 1994 Tulkkilan Yön toimikunta oli päättänyt, että se yhdessä Kokemäen yrittäjäyhdistyksen kanssa tekee Kokemäen kaupungille esityksen rantabulevardin rakentamisesta siltojen väliselle alueelle Tulkkilaan.

Kadun tekniset suunnitelmat hyväksyttiin kaupungin viranomaisilla. Estettä rakentamiseen ei ollut, sillä kaupunki omisti jokirannasta viisi metriä leveän alueen Museosillalta Tammelantielle asti. Tämä osuus päätettiin toteuttaa. Loppuosan rakentaminen sen sijaan siirrettiin hamaan tulevaisuuteen.

Kadun rakentamiseen kaupungilla ei kuitenkaan ollut varattuna rahaa. Siksi kokemäkeläiset yrittäjät ottivat asian hoitaakseen ja lupasivat tehdä kolmemetrinen kävelytien rakentamistyöt talkoilla. Joillekin kaupungin edustajille olisi kyllä riittänyt metriä kapeampikin polku, mutta yrittäjät halusivat rakentaa kunnollisen kulkuväylän, jolla pääsee kulkemaan koneillakin.

Suuri suunnitelma

Jokilaaksossa julkaistiin 14.5.1995 koko aukeaman juttu, jossa esiteltiin karttakuva jokirannan kehittämissuunnitelmasta sekä kutsu rakentamistalkoisiin. Projektista oli käytössä monta nimeä: rantabulevardi, Kallaksenkatu tai Kallaksenpolku. Niistä Kallaksenkatu jäi viralliseksi nimeksi. Rakennettava osuus oli 300 m pitkä ja piti saada kuljettavaan kuntoon jo saman vuoden Tulkkilan Yöhön mennessä.

Suunnitelma oli muutenkin kunnianhimoinen. Se sisälsi museosillan valaistuksen, matonpesupaikan, vierasvene- ja ongintalaiturin, kadun levennyksiä kioskeja varten, tapahtumakentän vanhan yhteiskoulun rantaan, ulkokuntoilupaikan sekä istutuksia yms. Itse bulevardin lisäksi suunnitelmista on toteutunut ainakin Museosillan valaistus. Jäljellä ovat myös kiviset rappuset joen rannassa.

Reipasta rakentamista

Kallaksenkadun rakentaminen oli kokemäkeläisten yrittäjien ajama hanke. Lauantaina 20.5.1995 pidettiin kadunrakennustalkoot, jossa maansiirtoyrittäjillä oli iso rooli. Aamuseitsemältä aloitettiin. Puuston raivauksen ja maa-aineksen poiston jälkeen tehtiin salaojat ja aloitettiin murskeen ajo. Mukana oli mm. kolme kaivinkonetta ja viisi kuorma-autoa sekä riittävästi lapiomiehiä. Rantabulevardi saatiin perustettua ja rakennettua yhden pitkän päivän aikana.

Talkootyövoimaa ja yrittäjiä maansiirto- ja kuljetuskalustoineen oli hankkeeseen kyllä lupautunut sopivasti mutta rahasta oli huutava pula. Sitä ei murskeen, soran, salaojien, peitekankaiden, kaivojen yms. välttämättömien tarvikkeiden maksuun vain ollut. Ne varat kerättiin ajan hengen mukaisesti haastekeräyksellä lahjoituksina yrityksiltä, yhteisöiltä ja yksityisiltä. Paikallislehti Jokilaaksossa julkaistiin haastettujen ja haasteeseen vastanneiden listaa. Eikä haitannut, vaikka rahaa olisi kertynyt enemmänkin, sillä se luvattiin käyttää rantabulevardin kehittämissuunnitelman muiden kohteiden toteuttamiseen.

Jokilaakso 25.5.1995

Tiistaina 30.5. järjestettiin vielä "kräpsäystalkoot", joissa viimeisteltiin harava- ja lapiotyönä bulevardin pientareet. Niihin talkoisiin kutsuttiin mukaan myös kaupunginvaltuuston jäsenet, vaikkakin kuulemma huonolla menestyksellä. Bulevardi saatiin ajoissa kuntoon ja lauantaina 17.6. klo 18 se ja Tulkkilan Yö avattiin juhlallisesti.

Muutenkin vuoden 1995 Tulkkilan Yötä valmisteltiin suurella siveltimellä. Ravintolayrittäjä Kai Passi vuokrasi entisen S-Market Teljäntorin tilat valtaisaksi tanssialiksi ja Kokemäenjoen yli rakennettiin 90 metriä pitkä ponttoonisilta kävelyliikenteelle. Sen ylityksestä kerättiin siltaveroa entisten aikojen tapaan.

Miten Tytöt ja Pojat mukaan?

Tulkkilan Yö-tapahtuman jälkeen kadulta puuttuivat vielä lyhtypylväät. Asia järjestettiin niin, että Kokemäen Yrittäjät hankkivat lyhtypylväät, hinnoittelivat ne ja tarjosivat sitten eri tahoille lahjoituskohteiksi. Pylvään hinta oli 2500 mk ja sillä hinnalla kukin lahjoittaja sai pylvääseensä myös seppä Jari Sandholmin tekemän muistolaatan.

Kyseinen menettelytapa sopi Tytöille ja Pojillekin hyvin, sillä osallistuminen keväisiin kadunrakennustalkoisiin ei aikataulullisesti "porukalta" onnistunut. Kun kadun rakentamisvuoden (1995) kannustusstipendikin oli jo aikaisemmin päätetty luovuttaa SPR:lle, sovittiin vuositapaamisessa seuraavan vuoden (1996) hyväntekeväisyysrahojen käyttökohteeksi rantabulevardin lyhtypylväs.

Niin tehtiin. Vuonna 1996 lyhtypylväs hankittiin ja sen vihkivät käyttöön Tulkkilan Tyttöjen ja Poikien puolesta Liisa Suomalainen (s. Rauhio) ja Kokemäen Yrittäjien puolesta puheenjohtaja Juhani Koskinen. Päälle päätteeksi Erkki Rajamäki lausui runon.

Liisa suomalainen Juhani Koskinen paljastamassa lyhtypylvään laattaa.
Kuva Riitta ja Kauko Passi

"Runo Tulkkilan Valolle".

*Kun katson virran taa
sytyt, lähden lentoon,
kiidän haukkana taivaalla
etsien, kaivaten.*

*Kun laineet lyövät korkealle
alan kirjoa kangasta
neuloa siihen palan verevää maata
sauman puhdasta ilmaa
vapaana virtaavan veden
hopeisen muikun
vihreän lehden
ja punaisen marjan.*

*Silloin kääntyy tuuli
alkaen kiidättää minua
kohti valoa
kohti Sinua, kohti Tulkkilaa
kohti autereista päivää.*

*Kokemäki 3. elokuuta 1996
Erkki Rajamäki*

Lyhtypylvääseen kiinnitetyssä laatassa lukee Tulkkilan Tytöt ja Pojat 3.8.1996. Seuraavana vuonna yhdistys muutti nimekseen Kokemäen Tytöt ja Pojat.

Kuva Riitta ja Kauko Passi

Rantabulevardin viimeistely jatkui vielä seuraavana vuonnakin (1997). Keväällä ja syksyllä ilmoitettiin lehdessä, että jokirantaan perustettavalle perennamaalle otetaan vastaan kukkivien kasvien juurakoita. Kuntalaiset innostuivat tuomaan syys- ja kevätkukkivia juurakoita niin paljon, että niitä riitti myös Tulkkilantien (ns. Koskisen mutkaan menevän tien) ja Sonnilantien risteyksen karun sorakolmion kaunistamiseen (Jokilaakso 5.10.1997).

Vaeltava lyhtypylväs

Alun perin lyhtypylväs sijaitsi Vanha Yhteiskoulun puoleisessa päässä. Ilmeisesti paikka oli hämyinen, sillä se nimettiin heti "pussauspisteeksi" tai "pusupylvääksi". Lampun hoitajiksi ja vartijoiksi ilmoittautuivat Erkki Viinikka ja Lasse Lepistö. Mutta myös muut jäsenet tarkkailivat sitä, sillä parin vuoden kuluttua vuosikokouspöytäkirjasta löytyy ilmoitus "lyhtypylväässä ei pala valo" ja seuraavana vuonna pylvään todettiin kokonaan kadonneen.

Lyhtypylväs on kuitenkin löytynyt ja se valaisee elelleenkin Kallaksen rantabulevardia, mutta nykyisin se sijaitsee Museosillan puoleisessa päässä entisen Kahvila Kestin kulmalla. Joka tapauksessa se on Kokemäen Tyttöjen ja Poikien kiinteä muistomerkki, se on talalla ja sen luona voi käydä tunnelmoimassa entiseen malliin.

Tulkkilan Yö järjestettiin viimeisen kerran vuonna 2015. Sitä ehdittiin järjestää 25 vuotta. Sekin kaatui talkoolaisten väsymiseen.

Lähteet:

Kokemäen Sanomat, Jokilaakso, Sydän-Satakunta
Haastattelut Juhani Koskinen, Jukka Laakio ja Matti Väikkynen